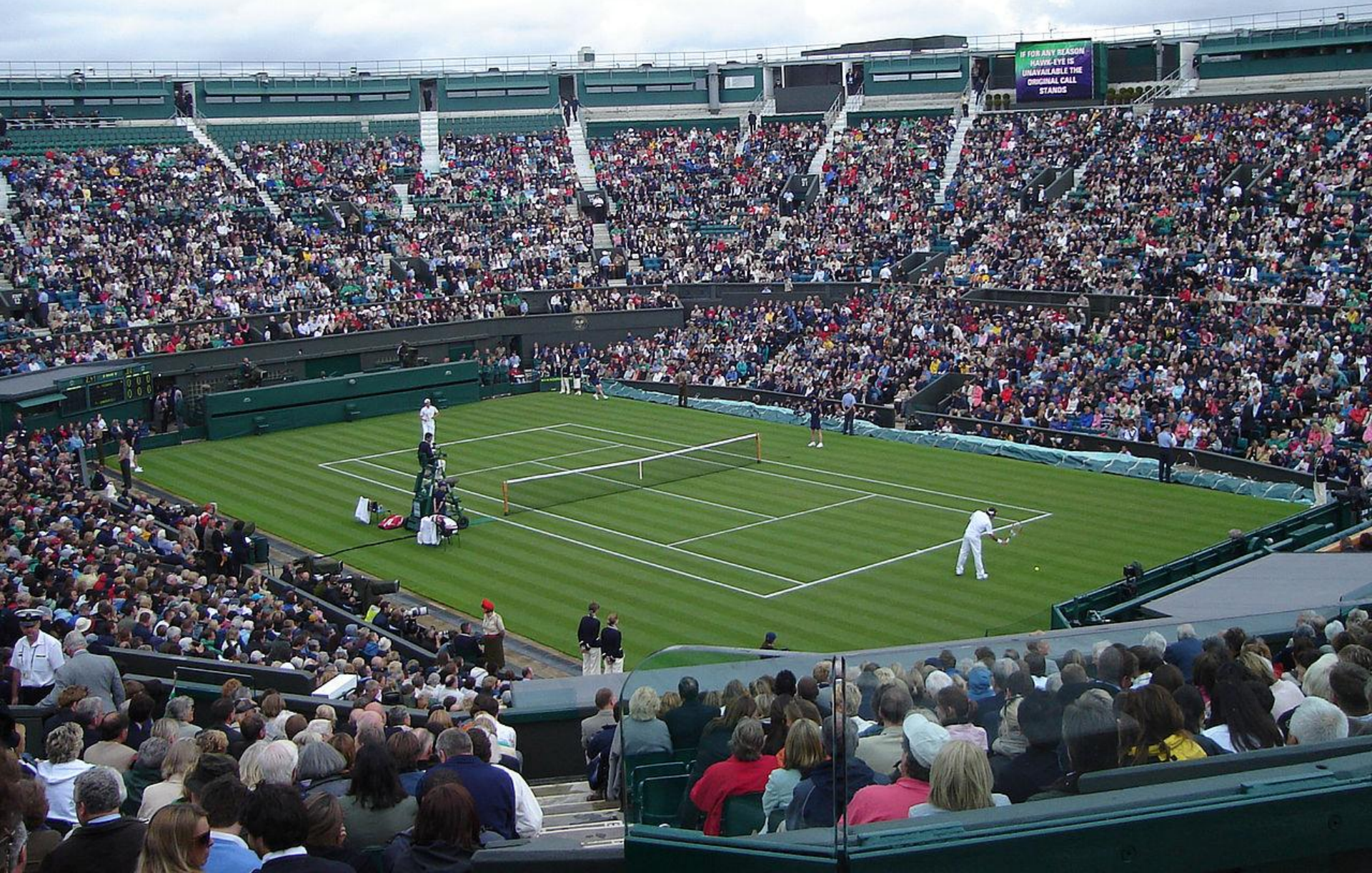

dr Jovan Gardašević
jovan@ucg.ac.me

RAZVOJ TENISA

» Naziv poglavlja

- Riječ tenis - od naziva **egipatskog** grada **Tinnisa**
- za riječ **reket** smatra se da je nastala od arapske riječi za **dlan – rahat**
- Pretpostavlja se da su **s ovim sportom, započeli još stari Egipćani, Grci i Rimljani 1500 godina p.n.e.**
- Stari Egipćani i male grupe još nekih naroda su **održavali ove igre kao dio religioznih ceremonija.**

➤ Naziv poglavlja

- čitav koncept igre se **proširio po Evropi u 8. vijeku** sa dolaskom tzv. Mura u južnu Francusku.
- Zapravo, **susret istočnjacke kulture sa Hrišćanstvom** je uticao na nastanak tenisa.
- **Hrišćanski monasi** su postali zainteresovani za religiozne tradicije Mura i bili **prvi Evropljani koji su odigrali igre sa loptom.**

» Naziv poglavlja

- Najranija verzija tenisa, gdje se **lopta udarala o zid**, uskoro je prodrla van francuskih manastira i tokom 12. i 13. veka doživjela dalji razvoj.
- **Francuski monasi** su se rekreirali zabijajući **dlanovima** loptice u samostanski zid ili jedan drugome (la soule) i, **kasnije, preko užeta** razvučenog sredinom dvorišta.

Naziv poglavlja

- Jeu de paume - igra rukom
  - ime je koje su dali toj igri
- **Tenez** - eto ti ili igranj
  - riječ kojom su igrači započinjali igru, još je jedna riječ prema kojoj je mogla nastati riječ tenis.

» Naziv poglavlja

- Igrači su otkrili da imaju **veću kontrolu nad loptom koristeći se samo rukama**, pa je u prirodnom razvoju došlo i do početka **upotrebe kožnih rukavica**.
- Bilo je samo pitanje vremena kada će ta ista **rukavica biti zamijenjena drvenim štapom**, kreacijom prvog teniskog reketa ikada.

Naziv poglavlja

- Loptice su se takođe poboljšale **prelaskom sa na kožne loptice** punjene mekinjama.
- Igra je uskoro postala veoma popularna, posebno **u Francuskoj** gdje je bila **prihvaćena od strane kraljevstva.**

Naziv poglavlja

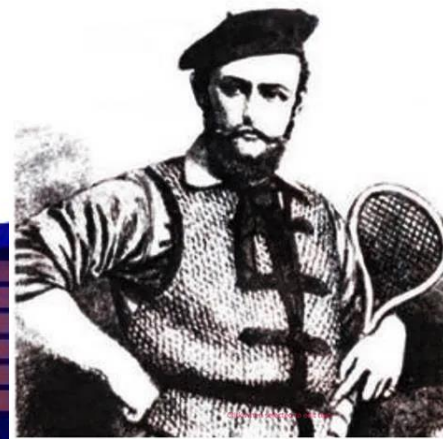
- S vremenom je igra postajala sve popularnija i **dvorišna igrališta su prerastala u velike terene** gdje se lopta još uvijek rukom zabijala u zid.

» Naziv poglavlja

- Naravno, igrači su uvidjeli (i osjetili) nepraktičnost takve tehnike pa su **najprije smislili rukavice s mrežom između prstiju**
- da bi se **kasnije dosjetili** onome što najviše liči današnjem reketu – **reket s drvenim okvirom našpanovan crijevima ovce,**
- dok je **lopta bila s plutom u središtu,** težine oko tri unce (85 gr).

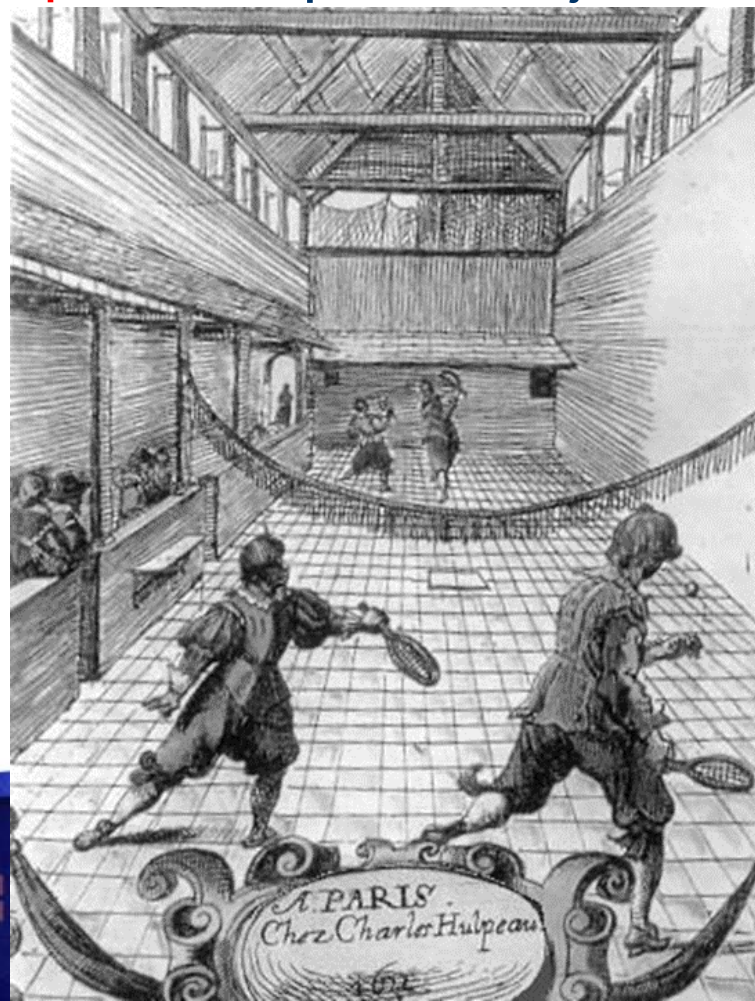

Naziv poglavlja

Add your company slogan

Tereni su bili uski i zatvorenog tipa

- gdje se lopta udarala o zidove koji su imali mnogo otvora i neravnih površina prema kojima su igrači prilagođavali svoju taktiku.
- Mreža je na krajevima bila visoka 5 stopa (1.5 m), a 3 stope na sredini (0.9 m).

➤ Naziv poglavlja

- Prvi su reketi (oko 1500. g.) imali dugačku ručku i okvir u obliku suze.
- Gumene loptice nisu još ni izdaleka bile u igri, nego su se loptice najprije proizvodile od drveta, a zatim od dlake, vune, mekinja ili pluta povezanih konopcem i zamotanih u krpu ili kožu.
- Mnogo godina kasnije nastao je i danas poznati prošiv na filcu koji prekriva površinu loptice.

➤ Naziv poglavlja

- **Najveći razvoj tenisa**, koji je doveo ovu igru do modernih razmjera, je postignut u Francuskoj.
- Tokom 16., 17. i 18. veka, postao je veoma **otmen sport među kraljevima** i plemićima i takva igra dobila je naziv "Rojalni tenis".

» Naziv poglavlja

- "Rojalni tenis" je zapravo drugačiji od tenisa kakvog danas znamo.
- Igran je u zatvorenom prostoru, u velikim galerijama sa izbočenim krovovima.
- Poeni su se dobijali gledajući odbijanje loptice od zidova prostorije.
- Ovo je veoma drugačije od klasičnog tenisa, gdje je pravougaoni teren postavljen na travnatu površinu i gdje se igra unutar postavljenih granica terena.

Naziv poglavlja

- Još jedna bitna razlika leži u sistemu praćenja loptice.
- U današnjem tenisu **loptica koja se dvaput odbije od podlogu označava gubitak poena.**
- U "Rojalnom tenisu" ovo drugo odbijanje loptice je ključno za osvajanje poena.
- Zapravo, u interesu igrača je bilo udaranje loptice što bliže zidu iza protivnika.

➤ Naziv poglavlja

- Nakon naglog rasta popularnosti među francuskim plemstvom, **tenis se proširio po Evropi, naročito u Engleskoj.**
- **Zabrane pape i kralja Luja IV** naišle su na slab odaziv.
- Kao i u Francuskoj, **igra je postala poznata kao sport kraljeva.**

➤ Naziv poglavlja

- Henry 8. je izrazio veliku

Zainteresovanost te je napravio teren u njegovom Hampton Court-u,

koji se i danas koristi od strane teniskih entuzijasta.

- Tenis prihvaćen i u Španiji, Italiji, Holandiji i Njemackoj.
- U 18. vijeku njegov razvoj je krenuo silaznom putanjom tokom Francuske revolucije i Napoleona, čime je bio eliminisan u većem dijelu Evrope.

➤ Naziv poglavlja

- Za tenis se može reći da je **išao ukorak sa zapadnim djelovima Balkana.**
- U svojoj studiji o Cetinju dr Dušan J. Martinović kaže da je

tenis na Cetinju krajem prethodnog i početkom prošlog vijeka bio naročito razvijen, da je u gradu bilo 11 teniskih igrališta.

- Diplomatski kor, koji se uvećavao, doprinio je da je ovaj sport imao izrazitu dinamiku razvoja.

➤ Naziv poglavlja

- Može se naći podatak da je u Cetinju, pri Italijanskom poslanstvu osnovan prvi teniski klub u Crnoj Gori, i to 1906.godine.
- U krugu poslanstva ostao je do danas sačuvan jedan broj teniskih igrališta.

Naziv poglavlja

- Najznačajniji **podatak** o istoriji tenisa na Cetinju, koji je do sada poznat, **objavljen je u beogradskom dnevnom listu Politika** (4. april 1976, str. 20), iz pera Zijada Kršlaka, dopisnika iz Zagreba. Autor teksta kaže da je isti tekst objavljen u jednoj engleskoj reviji 1894. godine, **pod naslovom Crnogorski knez igra tenis na Cetinju.**

» Naziv poglavlja

- U tekstu se dalje kaže „da je za vrijeme ljetnje posjete britanske **mediteranske flote** kotorskom zalivu gospodina **Majkla Kalma Sejmora** i njegove oficire na Cetinju primio knez crnogorski“. I da „je **poslije prijema uslijedila partija tenisa** koju je priredila supruga britanskog poslanika“ sa Cetinja i da su **knez i njegov brat „igrali dobro tenis“**.

➤ Moderni tenis

- Tenis je na programu Olimpijskih igara bio još na prvim Igrama u Atini 1896., gdje se zadržao do Olimpijskih igara 1924.
- tenis se nalazio dva puta ne programu kao demonstracioni sport 1968. i 1984.

➤ Naziv poglavlja

- Posle 1988. je redovan na svim olimpijskim igrama i igra se u obje konkurencije, ali bez mješovitih parova.

Naziv poglavlja

- Organizacija je osnovana kao Međunarodna teniska federacija na travi (engl. International Lawn Tennis Federation (**ILTF**) od 12 nacionalnih teniskih organizacija na konferenciji u Parizu 1. marta 1913. godine.
- Tokom 1924. godine postala je zvanična organizacija sa ovlašćenjima za kontrolu tenisa u svetu sa službenim "**ILTF pravilima tenisa**".

- Godine 1977. je promijenila naziv kakav je do danas, izbacivši riječ „travnjak“ iz imena, pošto je danas malo travnatih terena.
- Sjedište je do Drugog svjetskog rata bilo u Parizu, za vrijeme rata je premješteno u London gdje je ostalo do danas.

- ITF organizuje dva velika ekipna nacionalna takmičenja, Dejvis kup za muškarce i Fed kup za žene.
- U timskim takmičenjima poznati su još: ARAG World Team Championship i Hopman Cup nije došlo do izmjena.

- ARAG World Team Championship održava se od 1978. godine i drugo je po prestižnosti takmičenje u muškom tenisu poslije Davis Cupa.
- Svake godine, nacije čija 2 prvoplasirana igrača imaju kombinirano najbolje rankinge u protekloj godini, takmiče se na ovom prvenstvu.
- Takmičenje se održava u Düsseldorfu u Njemačkoj.

- Hopman kup (engl. Hopman Cup) je međunarodni ekipni teniski turnir koji se održava svake godine u Pertu u Australiji krajem decembra ili početkom januara.

- Za razliku od Fed kupa i Dejvis kupa, ovo je takmičenje mješovitih parova. Svaku reprezentaciju na Hopman kupu predstavlja jedan teniser i jedna teniserka. Reprezentacije igraju mečeve tako da prvo igraju pojedinačno teniseri, teniserke, a zatim mješoviti parovi.
- Na takmičenju učestvuje osam reprezentacija, koje su podijeljene u dvije grupe po četiri. U svakoj grupi igra se svako sa svakim a prvoplasirane ekipe u grupama igraju finalni meč za pobjednika kupa.

- Dvajt Dejvis je kao student na Harvardu 1899. organizovao prvi meč između harvardskih i britanskih igrača, što je poslužilo kao model za prvi susret SAD i Ujedinjenog Kraljevstva 1900.
- Od 1903. u takmičenje su se uključile Belgija, Austrija, Francuska i Australazija (zajednica koju su činile Australija i Novi Zeland do 1913).

- Danas su u ovo takmičenje uključene 124 zemlje. Sve nacionalne ekipe se takmiče da uđu u elitnu svetsku grupu od 16 reprezentacija koje svake godine tokom četiri vikenda igraju po kup sistemu da dobiju pobjednika za tu godinu. Ekipe su u predtakmičenju podeljene u tri zone: evropsku, američku i azijsku.

Svaka reprezentacija ima od dva do četiri igrača.

U okviru svakog susreta igraju se četiri pojedinačna meča i jedan u igri parova.

- Susret traje tri dana (petak-nedelja).
- Pojedinačni mečevi se igraju prvog i trećeg, a parovi drugog dana.
- Igra se na tri dobijena seta. Tim koji pobijedi u tri meča smatra se pobjednikom.

2019 DAVIS CUP BY BNP PARIBAS
QUALIFIERS
1-2 February

HOME NATION		AWAY NATION	
BRAZIL	V	BELGIUM	* KAZAKHSTAN
UZBEKISTAN	V	SERBIA	CZECH REPUBLIC
AUSTRALIA	V	BOSNIA/HERZEGOVINA	COLOMBIA
INDIA	V	ITALY	AUSTRIA
GERMANY	V	HUNGARY	* EURAFRICA NATION TEC
SWITZERLAND	V	RUSSIA	CHINA, P.R.
			TEC
			NETHERLANDS
			SWEDEN
			CHILE
			CANADA
			JAPAN

* Host TEC

- Fed kup je prvo ekipno takmičenje žena u tenisu, osnovano 1963. godine povodom proslave 50. godišnjice osnivanja Međunarodne teniske federacije (ITF).
- Do 1995. nazivalo se Kup Federacija.

- Svaka reprezentacija ima od dvije do četiri igračice.
- U okviru svakog susreta igraju se četiri pojedinačna meča i jedan u igri parova.
- Susret traje dva dana (subota-nedelja).
- Dva pojedinačna meča igraju se prvog dana, a druga dva pojedinačna i jedan meč u igri parova drugog dana.
- Igra se na dva dobijena seta

- Pravila tenisa nisu bitno izmijenjena još od kasnih 1890-ih.
- Jedine dvije značajne izmjene dogodile su se nakon 1970. godine.
- Prihvaćeno je novo pravilo "**tiebreak**" za određivanje pobjednika seta, te nova tehnologija koja omogućava igračima da opozovu (**challenge**) sudijsku odluku i pregledaju ponovljeni snimak kretanja loptice

- Tenis danas mnogi prate uživo ili putem televizije i drugih medija.
- Najviše posjećeni, a ujedno i najprestižniji teniski turniri su Grand Slam turniri, koje čine otvorena prvenstva:
- **Australije (Australian Open),**
- **Francuske (French Open ili Roland Garros),**
- **Velike Britanije (Wimbledon) i**
- **Sjedinjenih Američkih Država (US Open).**

- Teniski turniri održavaju se godišnje prema pravilima koje definiše najviša svjetska upravna organizacija u tenisu - Međunarodna teniska federacija (ITF).
- Turnire organizuje ITF odnosno njene članice: Asocijacija teniskih profesionalaca (ATP) i Ženska teniska asocijacija (WTA) pod pokroviteljstvom brojnih sponzora. Turniri se dijele prema različitim kategorijama i to uglavnom prema visini novčanih sredstava i prema žrijebu.

- U muškoj kategoriji, ATP je odredio podjelu turnira prema visini bodova koje osvaja pobjednik (ili tim pobjednik) turnira.
- Muški teniski turniri (ATP) dijele se na slijedeće kategorije:
  - Grand Slam 2000
  - ATP World Tour Masters 1000
  - ATP World Tour 500
  - ATP World Tour 250 i
  - Challengeri i Featuresi kao najniže kategorije.

- Ženski teniski turniri (WTA) se dijele na slijedeće kategorije:
  - Grand Slam
  - WTA Premier turniri
  - WTA International turniri i
  - Challengeri i Featuresi kao najniže kategorije.

- Grend slem (engl. Grand Slam) je naziv koji se koristi za četiri najveća teniska turnira.
- Četiri teniska turnira koja spadaju u Grend slem kategoriju su:
  - Otvoreno prvenstvo Australije
  - Rolan Garos
  - Vimblon
  - Otvoreno prvenstvo SAD

- Svaki od njih se održava jednom u toku kalendarske godine. U toku održavanja ovih turnira održavaju se takmičenja u muškoj i ženskoj konkurenciji, kao i u parovima, takozvanim dublovima. Pored igrača u muškoj, ženskoj konkurenciji i igri parova na ovim turnirima se održavaju takmičenja i za mlađe uzraste.
- Ovi turniri su najvažniji očima javnosti. Na njima je: najveći broj učesnika, najveći fond nagrada i najveći broj bodova za rangiranje.

- Većina teniskih turnira se igra nedelju dana (sedam dana) dok „Grend slem“ turniri traju po dve nedelje (14 dana).
- Otvoreno prvenstvo Australije i SAD se igraju na tvrdim podlogama, Rolan Garos na zemljanim, Vimbldon na travnatim.